

A Kúria a dr. Szabó Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Chikán Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt az Egri Munkaügyi Bíróságnál 4.M.90/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.441/2011/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.441/2011/5. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott rendelkezését nem érinti, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 1998. március 16-ától állt az alperes alkalmazásában csatornahálózat kezelő munkakörben. Az alperes a 2010. január 14-én kelt rendkívüli felmondásával azonnali hatállyal megszüntette a munkaviszonyát. Ennek indokolása szerint a felperes 2010. január 4-én az alperes gy. üzemegységének T. műhelyében kijelentette, hogy nem hajlandó eleget tenni a művezetője utasításának, amely szerint az a. szennyvíztisztító telepen kell továbbra is munkát végeznie. Ezen túlmenően kijelentette azt is, hogy ha a művezető nem hajlandó az ezzel kapcsolatos álláspontjának tiszteletben tartására, akkor testi fölényét érvényesítve meg fogja verni. A felperes e cselekménye miatt jegyzőkönyv felvételére került sor, amelynek aláírását megtagadta. 2010. január 4-én a meghallgatása után ismeretlen helyre távozott, a munkahelyéről való távolmaradását nem igazolta. A felperes a fenti magatartásaival megszegte az Mt. 103. § (1) bekezdés a) pontját, valamint az Mt. 104. § (1) bekezdését. A rendkívüli felmondás jogszabályi feltételeinek megfelelő magatartást tanúsított akkor, amikor a művezető utasítása ellenére nem volt hajlandó a „munkát felvenni”, és a munkahelyéről ismeretlen helyre távozott. Az, hogy a munkahelyi vezetőjének a bántalmazását helyezte kilátásba, olyan súlyú cselekmény, ami a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. A felperes a keresetében kérte a rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását, erre tekintettel 8 havi átlagkeresete, 7 havi végkielégítés és 70 nap felmentési időre járó átlagkereset megfizetésére kötelezni az alperest. Ezen túlmenően kérte 2 napra járó szabadságmegváltás megfizetését is. A kereseti kérelmének jogalapjaként arra hivatkozott, hogy a rendkívüli felmondás indokolása nem valós, továbbá az alperes elmulasztotta az Mt. 28. § (1) bekezdése szerint a szakszervezet egyetértését kérni a rendkívüli felmondás gyakorlásához. Az Egri Munkaügyi Bíróság a

4.M.90/2011/4. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte perköltség megfizetésére. Az illetékről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli. A 2010. január 4-én megtartott felperesi meghallgatáskor felvett jegyzőkönyv és a meghallgatott tanúk előadása alapján azt állapította meg a munkaügyi bíróság, hogy a rendkívüli felmondás indokai közül valós az, hogy a felperes 2010. január 4-én a T. műhelyben úgy nyilatkozott, hogy nem hajlandó eleget tenni a művezető munkavégzésre vonatkozó utasításának, valamint az is, hogy megfenyegette a művezetőt azzal, hogy bántalmazni fogja. A bíróság nem találta bizonyítottnak azt, hogy a felperes 2010. január 4-én a meghallgatását követően ismeretlen helyre távozott. Ugyanakkor megállapította, hogy a bizonyított cselekményeivel a felperes megszegte az Mt. 103. § (1) bekezdés a), b) és c) pontját, a bántalmazással történő fenyegetés egymagában is olyan súlyú, ami a rendkívüli felmondás alapjául szolgál. Az alperesnek a felperes mint szakszervezeti tisztségviselő esetében nem a szakszervezet egyetértését kellett beszereznie a rendkívüli felmondáshoz, hanem csupán előzetesen ki kellett kérnie az ezzel kapcsolatos véleményét, ami megtörtént. A munkaügyi bíróság nem találta megalapozottnak a felperes szabadságmegváltásra vonatkozó keresetét, mivel a felperes ebben a körben bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. A felperes fellebbezése folytán eljáró Heves Megyei Bíróság a 2.Mf.25.441/2011/5. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta és a felperest perköltség megfizetésére kötelezte. Az ítélet indokolása szerint azt, hogy a felperes az a. szennyvíztisztító telepen megtagadta a munkavégzést és a közvetlen felettesét bántalmazással fenyegette, az e napon felvett jegyzőkönyv mint okirati bizonyíték tanúsítja. Az, hogy a tanúk egy év elteltével már pontosan nem emlékeztek a történetekre, a jegyzőkönyv valóságát nem teszi kétségesé, az okirati bizonyítékot ellenkező bizonyításig nem dönti meg. Az, hogy a rendkívüli felmondás előtt a felperes meghallgatása elmaradt, nem eredményezi a rendkívüli felmondás jogellenességét, mint ahogyan az sem, ha a szakszervezettől a rendkívüli felmondáshoz az előzetes vélemény kikérésére egyáltalán nem került sor. A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetének történő helyt adást, másodlagosan pedig a munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Mt. 96. § (2) bekezdését, a 89. § (2) bekezdését, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdését. A másodfokú bíróság a tényállást a 2010. január 4-én kelt meghallgatási jegyzőkönyvben foglaltak - mint okirati bizonyíték - alapján állapította meg, ez a jegyzőkönyv azonban a rendkívüli felmondás valóságát nem támasztja alá. A jegyzőkönyvet felvevő K.L. üzemvezető nem is volt jelen a T. műhelyben történt eseményeknél. F.T. a felperes „közvetlen főnöke” úgy nyilatkozott, hogy már nem tudja, mi hangzott el a T. műhelyben, a felperes pedig nem is volt hajlandó aláírni a jegyzőkönyvet az abban foglaltak

valótlansága miatt. Azok közül a munkavállalók közül, akik a felperes és F.T. beszélgetése alkalmával jelen voltak, senkit nem hallgattak meg tanúként. A jegyzőkönyvben foglaltakat senki nem támasztotta alá, így az aggálytalan bizonyítékként nem értékelhető. Ezzel ellentétes álláspont azt eredményezné, hogy a munkáltató által készített bármilyen valótlán tartalmú jegyzőkönyv alapján rendkívüli felmondással lehetne élni. A rendkívüli felmondás indokának valóságát az alperesnek kellett bizonyítani, arra azonban az általa készített jegyzőkönyv nem alkalmas, annak bizonyítása, hogy mi nem hangzott el, nem várható a felperestől. Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítéletet hatályában fenntartani. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelme a szabadságmegváltás megfizetésére irányuló keresetet elutasító ítéleti rendelkezést nem érintette, így ez nem képezte a felülvizsgálati eljárás tárgyát [Pp. 275. § (2) bekezdés]. A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, újabb egybevetésére nincs jogi lehetőség, a Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves vagy okszerűtlen következtetésre jutott-e (BH.2012.163.). A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok köréből kiemelte azt a 2010. január 4-én kelt felperes meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet, amelyet K.L. üzemvezető, F.T. művezető és I.L. műszaki ügyintéző írt alá, azonban az a felperes aláírását nem tartalmazza. A jegyzőkönyv rögzíti, hogy a meghallgatásra azért került sor, mert a felperes a művezető utasítása ellenére nem akart az a. szennyvíztisztító telepre kimenni és a művezetőt bántalmazással fenyegette, valamint azt is, hogy a felperes nem értett egyet az ellene felhozott kifogásokkal. A jogerős ítélet helytállóan utalt arra, hogy a jegyzőkönyvet mint okirati bizonyítékot kellett figyelembe venni, hiszen F.T. művezetőnek, mint a felperesi cselekmények kapcsán érintett személynek a nyilatkozatát tartalmazza a történetekre vonatkozóan. F.T. jelenléte részéről és a jegyzőkönyv aláírása tehát elsősorban nem a felperes felettesének az eljárásaként értékelhető, hanem annak figyelembevételével, hogy a történetekről ő rendelkezett közvetlen tudomással, nyilvánvalóan ő tudott nyilatkozni a fenyegetés megtörténtéről is. F.T. ezt a jegyzőkönyvi nyilatkozatát, amelyet az aláírása tanúsít, a tanúkénti meghallgatása során nem változtatta meg, csupán arról nyilatkozott, hogy már nem emlékszik a január 4-én történetekre. A meghallgatott tanúk közül pedig szintén senki nem nyilatkozott úgy, hogy a jegyzőkönyvben rögzítettektől eltérő tudomása lenne a felperesi magatartást illetően. A

jegyzőkönyvet szintén aláíró I.L.S. a tanúvallomásában előadta, hogy a felperesnek lehetősége lett volna a jegyzőkönyv felvételekor azontúl is nyilatkozni az eseményekről, hogy nem ért egyet az ellene felhozott kifogással, de ezt az álláspontját nem indokolta. A felperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott először arra, hogy F.T. és a közötté elhangzottaknak több tanúja is volt, azonban ezek közül senkinek a meghallgatását az eljárás során nem indítványozta. A Pp. 197. § (1) bekezdése szerint a magánokirat valódiságát csak akkor kell bizonyítani, ha azt az ellenfél kétségbe vonja, a jelen esetben pedig erre nem került sor, hiszen a felperes nem a jegyzőkönyv valódiságát vitatta, hanem a jegyzőkönyvben rögzített rá vonatkozó cselekményeknek a valóságtartalmát. Ezt pedig eredményesen úgy tehetné volna, ha a jogerős ítéletben foglaltak szerint bizonyítja, hogy F.T. jegyzőkönyvi nyilatkozatától eltérően részéről a munka megtagadására és a művezető bántalmazással történő fenyegetésére nem került sor. Tekintettel arra, hogy a felperes az eljárás során még kísérletet sem tett arra, hogy a jegyzőkönyvben foglaltaktól eltérő álláspontját bizonyítsa, megállapítható, hogy az eljárás bíróságok a bizonyítékok értékelése során nem jutottak nyilvánvalóan téves vagy okszerűtlen következtetésre, így a Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal érintett részében a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére. A felperes a Pp. 359/A. §-a alapján munkavállalói költségkedvezményben részesült, így a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2012. november 28.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő